

HVMFS 2013:19 Kapitel i rapport (lista)	Paragraf	Synpunkt
----välj----		<p>Texterna är generellt omständligt formulerade och svårästa genom många korshänvisningar m.m. Utifrån kulturmiljöperspektivet finns mycket lite i innehållet som ökar tydligheten kring hur avvägningar mot kulturmiljövärden ska hanteras.</p> <p>Bra med allmänna råd! Kan användas för fler paragrafer då det är mycket viktigt och värdefullt att allmänna råd skrivs in direkt i föreskriften.</p> <p>Den första paragrafen i kapitlet som handlar om klassificering anger att det ena av totalt två syften är att "beskriva rådande tillstånd i vattenförekomsten". Det är lätt att få intrycket att alla vattenförekomster ska beskrivas så gott det går. Samtidigt styr utkastet till vägledning för statusklassning och hantering av osäkerhet hårt mot att det endast är relevanta kvalitetsfaktorer i påverkade vatten som ska klassificeras. Är inte syftet med klassificeringen, förutom att avgöra MKN, snarare att beskriva i vilka vatten det finns</p>
2 kap.	1	problem som behöver åtgärdas?
2 kap.	4	<p>Sammanvägning på denna nivå görs ej i VISS. Motsäger det som står i vägledningen för statusklassningen. Oklart hur dessa två hänger ihop. I 4 § låter det som att allt ska klassas och sammanvägas. I 5 § ska man först klassa biologin och sen gå vidare beroende på vad den biologiska klassningen visar. Läser man lagtexten paragrafvis så finns det en viss motsägelse i dessa två paragrafer beroende på hur man tolkar dem. Här krävs någon förtydelse av vad de två paragraferna syftar på. Går att tolka det som att 4 § är vad</p>
2 kap.	4 och 5	som ska göras och 5 § hur det ska göras. Är det så det ska tolkas?
2 kap.	5	<p>Vore bra med en hänvisning eller allmänt råd om att för bedömning av vad som är mest relevanta kvalitetsfaktorer bör vägledningen "Statusklassificering och hantering av osäkerhet - vägledningen för tillämpning av 2 kap. HVMFS 2013:19" användas. Detta för att förtydliga vad som avses med mest relevanta.</p>
2 kap.	5	<p>Borde ändra ordning på första och andra stycket så att lydelsen blir som följande: "Vattenmyndigheten ska vid klassificeringen av ekologisk status eller ekologisk potential, efter att mänsklig påverkan har identifierats enligt....., använda den eller de kvalitetsfaktorer som är mest relevanta vid sammanvägningen av kvalitetsfaktorer enligt nedan. Först vägs de biologiska kvalitetsfaktorerna samman. Vid sammanvägningen är den kvalitetsfaktor utslagsgivande som klassificerats till sämst status eller</p>
2 kap.	5	potential. I de fall de biologiskaosv."
2 kap.	5	<p>Enligt paragrafen ska de fysikalisk kemiska kvalitetsfaktorerna endast vägas in när status för de biologiska kvalitetsfaktorerna är god eller hög. Detta stämmer inte med det tillvägagångssätt som beskrivs i vägledningen Statusklassificering och hantering av osäkerhet (kap 5, fig. 8). Enligt denna vägledning ingår de fysikalisk kemiska parametrarna även i de fall där de biologiska parametrarna/kvalitetsfaktorerna är</p>
2 kap.	5	sämre än god.
2 kap.	5	<p>Varför har gamla 2:12§ om att använda hymo för att sänka status från god till måttligt flyttats till Bilaga 1? Detta är en viktig paragraf som ofta kommer upp vid statusklassning och domstolsprövningar. Bör</p>
2 kap.	5	synliggöras bättre.
2 kap.	5	<p>Lägga till ett allmänt råd sist i paragrafen för att tydliggöra att oftast har man inte alla kvalitetsfaktorer varför stödparametrarna oftast behöver användas vid avvägningen och hänvisa till hur expertbedömningar mm kan påverka den sammanvägda statusen. Viktigt att skriva om att finns inte data för att kunna göra en bedömning för en eller flera biologiska parametrar och därmed sammanvägningen</p>
2 kap.	5	till kvalitetsfaktor ska hydromorfologiska stödparametrar användas.
2 kap.	6	<p>Paragrafen är otroligt rörig! Svårt att följa hänvisningarna! Först hänvisas till 8 e § i HVMFS 2017:20 och i den hänvisas det till 8 c § 3 som i sin tur hänvisar till punkt 1 i samma paragraf och i punkt 1 hänvisas det sedan tillbaka till HVMFS 2013:19! Det blir inte bättre av att det i 8 e § även hänvisas till VFF, 8-8 b §§ i samma föreskrift, 4 kap. 16 § samma förordning samt 2 kap. 7-9 §§ i HVMFS 2013:19! Är i stort sett omöjligt att inte bli bortkollrad innan du kommit igenom alla hänvisningar. Så vad vill man egentligen säga</p>
2 kap.	6	med paragrafen?
2 kap.	6	<p>Oklart vad som menas med "utöver" i första meningen, första stycket: ... utöver de fall som anges i 8 e § 6 (HVMFS 2017:20)</p>
2 kap.	6	<p>Det står "...hydrologisk regim, hydrografiska villkor eller morfologiskt tillstånd...". I 2017:20 8 § c 1 står det och för samma sak. Bör stå antingen det ena eller det andra på båda ställen för att vara konsekvent.</p>
2 kap.	13	<p>Bra att det är tydligt att expertbedömning kan göras för ytvattenförekomsters sammanvägda ekologiska status eller ekologiska potential.</p>
2 kap.	13	Första kriteriet för att en expertbedömning ska göras bör vara att det finns en betydande påverkan att utgå ifrån.
2 kap.	16	<p>Här behöver det förtydligas vad det innebär med tillförlitlighet. Det borde även nämnas att tillförlitlighet även sätts per miljökonsekvenstyp/miljöproblem.</p>
2 kap.	16	En paragraf borde läggas till om vad tillförlitligheten får för konsekvenser för vilka krav på åtgärder som kan ställas eller om utökad övervakning först behöver genomföras.
3 kap.	2	<p>Skyddade områden - det finns inga sådana uppgifter idag. Vattenmyndigheterna måste få stöttning från andra myndigheter och det bör framgå i texten.</p>
4 kap.	3	<p>Se över formuleringen. Normen innebär väl inte att försämring undviks? Däremot vad som ska uppnås för att vi inte ska ha någon försämring. Det bör även läggas till något om att det inte får försvåra/äventyra</p>
4 kap.	9	<p>3 möjligheten att följa normerna.</p> <p>I de fall Vattenmyndigheten har att bedöma om mindre stränga krav ska tillämpas på grund av att "miljömässiga eller samhällsekonomiska behov som verksamheten fyller inte utan orimliga kostnader kan tillgodoses på ett sätt som är väsentligt bättre för miljön" kan analysen kräva tillgång till expertis eller underlag inom områden som normalt inte Vattenmyndigheten företräder. Ett allmänt råd om hur Vattenmyndigheten ska tillgodose behovet av sådan expertkunskap bör tillfogas skrivningarna. Vägledning</p>
4 kap.	10	<p>9 behövs på detta område.</p> <p>När mindre stränga krav sätts finns en tidsangivelse redan. Det behöver alltså inte stå med i paragrafen.</p>
4 kap.	10	<p>Det går inte att besluta om tidsfrist och mindre strängt krav för samma kvalitetsfaktor och påverkanstryck. Den föreslagna paragrafexten väcker frågetecken. Stämmer det att vattenmyndigheterna ska yttra sig över domstolarnas bedömningar? Vattenmyndigheterna har inte underlag för det förrän i mycket sent skede och då är det huvudförhandlingens underlag. VM kan däremot yttra sig om tillämpbarheten av 4:11-</p>
4 kap.	13	12 i tidigare skede.

4 kap.		<p>Föreskriften saknar reglering eller allmänt råd om tillämpning av tillfällig försämring. En viktig fråga som man vid en tillståndsprovning också måste ta ställning till är om en försämring av statusen hos vattenförekomsten är tillfällig eller permanent. Fluktuation hos en vattenförekomsts status kan också uppstå på grund av kortvariga mänskliga aktiviteter på grund av byggnations- eller underhållsarbeten. Om statusen hos vattenförekomsten påverkas negativt enbart under en kort tidsperiod och därefter återhämtar sig utan några restaureringsåtgärder, så innebär den tillfälliga fluktuationen inte en försämring av statusen. Myndigheten behöver då inte heller tillämpa någon undantagsbestämmelse. Det finns ingen definition av vad som avses med "kortvarig period", men den bör kunna kopplas till övervakningsperiodens längd. Om effekten kan spåras under övervakningsperioden vid uppdateringen sex år senare, kan påverkan ses som permanent. Det är därför viktigt att initiera en undersökande övervakning för att kunna göra denna bedömning. Se CIS Guidance Document no 20.</p>
	Bilaga A	<p>Processschemat är svårt att förstå. Behöver nog finnas med en förklaring för att underlätta för läsaren.</p>
	Bilaga C	<p>I processschemat saknas kravet på att följa 4 § 7 VFF om att strängaste kravet gäller om det finns andra krav i området, t.ex. Natura 2000, samt att följa 4 § 16 VFF om verksamheten kommer att påverka andra vattenförekomster för att kunna landa i rutan längst ned, dvs att verksamheten kan tillåtas. Växtplankton i sjöar. Det är mycket stora hopp mellan de typspecifika referensvärdena. Beroende på en liten skillnad i färgtal från tex 28 eller 32 kan status antingen vara god eller otillfredsställande, vilket är orimligt. I Skåne har vi t.ex. sjöar som har två-tredubblat sin vattenfärg de senaste 20 åren medan fosforhalten varit konstanta. Det är positivt att mer differentierade referensvärden tagits fram men kanske en kontinuerlig modell för referensvärdesberäkning hade varit att föredra när det blivit så här. Det lär finnas underlag för framtagande av modeller för det.</p>
----välj----	Bilaga 1	<p>Kiselalger. IPS fungerar bra i Skåne. Borde stå något om stödparametrarna % PT och TDI som används som stöd när IPS ligger på gränsen mellan två klasser. Korrigeringen av ACID med hjälp av referens-pH som är tänkt att hämtas från MAGIC verkar stämma dåligt, vilket ligger till grund för EK-värdet. ACID värdet verkar stämma bättre överens med verkligheten. Vore bra med vägledning kring hur data ska hanteras när det är flera lokaler inom samma vattenförekomst med varierande antal provtagningar och analysresultat. På sikt borde missbildade skal komma med som en parameter då det visar på om det finns något miljöproblem i form av bekämpningsmedel, tungmetaller eller annan förorening.</p>
----välj----	Bilaga 1	<p>Bottenfauna i vattendrag. MISA har avfärdats för lättvindigt från bedömningsgrunderna. Bland annat i remiss till vägledningen för ekologisk status presenteras en bild som bevis för att det är alltför dåligt samband med pH. Spannet av pH för de lokaler som är med i denna figur är mycket litet jämfört med tex det samband som tagits fram för kiselalger. Det borde finnas massor av lokaler som skulle kunna läggas till för att få fram ett samband. Med tanke på hur mycket bottenfauna i vattendrag använts inom kalkeffektuppföljningen vore det mycket märkligt om det inte gick att hitta ett tillräckligt bra samband med pH.</p>
----välj----	Bilaga 1	<p>Fisk i vattendrag. VIX-index är mycket beroende på när på året elfisken görs och skiftar mycket från år till år. Finns exempel från Höje å där elfisken med tre veckors mellan rum visar på allt från dålig status till god status. Så beroende på hur många elfisken man har att tillgå och när de är gjorda kan du få vilken status som helst. Känns inte alls tillförlitligt. Kräver mycket analyserande av varje enskilt fiske för att kunna göra en korrekt bedömning som ofta mynnar ut i en expertbedömning. Stödiindexen VIXh, VIXmorf och VIXsm fungerar dåligt i Skånska förhållande vilket gör att expertbedömning alltid behöver göras.</p>
----välj----	Bilaga 1	<p>Fisk i sjöar. E-index fungerar inte bra. Mycket fokus på abborre. Tex mängden bottenrotande fiskarter som braxen och björkna kanske borde ingå som delindex. Det tas inte heller hänsyn till syrgasförhållandena vid bedömningen av fisk.</p>
----välj----	Bilaga 2	<p>Syrgas. För grunda sjöar borde data från vinterprovtagning vara relevant och med i bedömningen.</p>
----välj----	Bilaga 2	<p>Totalfosfor i sjöar. Bedömningsgrunden fungerar dåligt på klara (<50 mg Pt/l) och alkalina sjöar (>0,5 mekv/l). Det tas endast hänsyn till höjd över havet och vattenfärg, vilket får väldigt stor betydelse. Vi bedömer att vi får ett bättre referensvärde ifall alkalinitet och medeldjup också vägs in för dessa sjöar. Exempelvis Ivösjön som har en medelhalt under 2013-2018 på 6,7 µg/l totalfosfor. Med gällande bedömningsgrunder blir referensvärdet på totalfosfor 23,8 µg/l. Det innebär att Ivösjön skulle behöva upp till halter på 34 µg/l för att nå god status. Om hänsyn tas till alkalinitet och medeldjup blir referensvärdet 9,3 µg/l totalfosfor, vilket är mer rimligt. Som jämförelse är medelhalten i Krageholmsjön under 2013-2018 för totalfosfor 76,8 µg/l. Med gällande bedömningsgrunder blir referensvärdet 8,6 µg/l i jämförelse med 14 µg/l om hänsyn tas till alkalinitet och medeldjup.</p>
----välj----	Bilaga 3	<p>Morfologiskt tillstånd i vattendrag. Medelvärde av de ingående parametrarna bör tydliggöras genom att i en tabell visa intervall för de olika statusklasserna. T.ex. kan medelvärdet bli 3,9 och ska den då tillhöra klass 3 eller klass 4? Flera av de ingående parametrarna är svåra att bedöma. Detta då det både är svårt att ta fram bra referensförhållanden och sen bedöma procentuell avvikelse.</p>
----välj----	Bilaga 3	<p>Konnektivitet i sjöar. Den inledande beskrivningen är oklar då "omgivande landområden" inte beskrivs. Det borde förtydligas att tillrinnande vattendrag och utlopp ingår i definitionen.</p>